

Datové schránky

Projekt Datové schránky

Datová schránka je elektronické úložiště, které je určeno k doručování a k provádění úkonů vůči orgánům veřejné moci. Pro přístup k datové schránce je zapotřebí speciální aplikace, která je ve své nativní podobě přístupná pouze pro platformu Microsoft Windows. Projekt Datové schránky Laboratoří CZ.NIC si klade za cíl vytvořit platformně nezávislou knihovnu a nad touto knihovnou postavenou aplikaci pro přístup k datovým schránkám. Knihovna i veškeré vytvořené aplikace budou k dispozici pod svobodnou licenci.

Používané zkratky

ESS – Elektronická spisová služba
DZ – datová zpráva
DS – datová schránka
AV – antivirus
WS – webová služba (service)
OVM – typ DS pro Orgán Veřejné Moci
PO – typ DS pro Právnickou Osobu
PFO - typ DS pro Podnikající Fyzickou Osobu
FO - typ DS pro Fyzickou Osobu

Specifikace

Datová schránka

Datová schránka je elektronické úložiště, které je určeno k doručování a k provádění úkonů vůči orgánům veřejné moci. Datovou schránku zřizuje a spravuje Ministerstvo vnitra.

Datová zpráva

Dokumenty orgánů veřejné moci doručované prostřednictvím datové schránky a úkony prováděné vůči orgánům veřejné moci prostřednictvím datové schránky mají formu datové zprávy.

Datové schránky

Doručování dokumentů

Pomocí datové schránky je možné posílat a přijímat úřední dokumenty v elektronické podobě (datové zprávy) od orgánů veřejné moci. Tento způsob komunikace nahrazuje klasický způsob doručování v listinné podobě.

Do datové schránky jsou dodávány úřední listiny v elektronické podobě. Datová schránka není e-mailová schránka, není možno s její pomocí komunikovat přímo s jednotlivými úředníky, pouze s celým úřadem. Pomocí datové schránky aktuálně také není možné komunikovat s jinou fyzickou osobou, podnikající fyzickou osobou nebo právnickou osobou.

Datová zpráva, která je dodána do datové schránky, je doručena okamžikem přihlášení do datové schránky oprávněnou osobou. Obdobně jako u listovních zásilek funguje fikce doručení: nepřihlásí-li se oprávněná osoba do datové schránky ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl dokument dodán do datové schránky, považuje se tento dokument za doručení posledním dnem této lhůty.

Doručení dokumentu má stejné právní účinky jako doručení do vlastních rukou.

Seznam podporovaných formátů (k 25.10.2009)

- 1.pdf (Portable Document Format)
- 2.PDF/A (Portable Document Format for the Long-term Archiving)
- 3.xml (Extensible Markup Language Document)
- 4.fo/zfo (602XML Filler dokument)
- 5.html/htm (Hypertext Markup Language Document)
- 6.odt (Open Document Text)
- 7.ods (Open Document Spreadsheet)
- 8.odp (Open Document Presentation)
- 9.txt (prostý text)
- 10.rtf (Rich Text Format)
- 11.doc (MS Word Document)
- 12.xls (MS Excel Spreadsheet)
- 13.ppt (MS PowerPoint Presentation)
- 14.jpg/jpeg/jfif (Joint Photographic Experts Group File Interchange Format)
- 15.png (Portable Network Graphics)
- 16.tiff (Tagged Image File Format)
- 17.gif (Graphics Interchange Format)
- 18.mpeg1/mpeg2 (Moving Picture Experts Group Phase 1/Phase 2)
- 19.wav (Waveform Audio Format)
- 20.mp2/mp3 (MPEG-1 Audio Layer 2/Layer 3)
- 21.isdoc/isdocx (Information System Document) verze 5.2 a vyšší

Datové schránky

Platformy a operační systémy

Projekt Datové schránky bude zrealizován na těchto operačních systémech a podvariantách: Microsoft Windows (XP, Vista, 7), Linux (Debian, Ubuntu, Fedora, Suse), Mac OS X. U všech operačních systémů bude počítáno s architekturou 32-bit a 64-bit.

Po vytvoření funkční aplikace pro tyto platformy bude zvažena realizace pro mobilní zařízení, především pak: Google Android, Apple iPhone, Palm WebOS, Symbian.

Funkce datových schránek (k 25.10.2009)

Funkce poskytované systémem datových schránek jsou popsány v dokumentu DBSearch_ws.pdf a DataMessage_ws.pdf.

- FindDataBox – nalezení datové schránky
- CheckDataBox – kontrola přístupnosti datové schránky
- CreateMessage – vytvoření a odeslání nové zprávy
- MessageDownload – stažení došlé zprávy
- SignedMessageDownload – stažení došlé zprávy s podpisem značkou MV
- SignedSentMessageDownload – stažení odeslané zprávy s podpisem MV
- DummyOperation – prázdná operace pro navazování nebo udržování spojení
- VerifyMessage - ověření kopie uložené zprávy proti originálu v ISDS
- MessageEnvelopeDownload – stažení obálky došlé zprávy
- GetDeliveryInfo – stažení informace o dodání a doručování zprávy
- GetSignedDeliveryInfo – stažení informace o dodání a doručování zprávy, s podpisem značkou MV
- GetListOfReceivedMessages – stažení seznamu došlých zpráv
- GetListOfSentMessages – stažení seznamu odeslaných zpráv

Plán vývoje

Vývoj bude rozdělen do několika samostatných etap. Nejprve bude vyvinut prototyp aplikace, kde budou ověřeny postupy pro práci s poskytovaným rozhraním pro třetí strany. Dalším krokem bude zúročení zkušeností s vývojem prototypu, a bude naprogramována nízkourovňová platformně nezávislá knihovna pro přístup k datovým schránkám. Další knihovna, která vznikne v rámci samostatného projektu, je knihovna na práci se ZFO dokumenty. Na těchto knihovnách budou stavět další aplikace, které zajistí plný přístup k datovým schránkám.

Datové schránky

Část I: Prototyp

Prototyp aplikace pro přístup k Datovým schránkám (DS) bude naprogramován ve vysokoúrovňovém jazyce Python. Tento programovací jazyk byl vybrán pro rychlost programování. Pro jazyk Python jsou také dostupné obslužné knihovny pro technologie, které jsou využívány DS (SOAP). Jelikož je prototyp určen především pro získání zkušeností s programováním rozhraní pro DS, bude obsahovat jen nejnужnější operace, které umožní pracovat se zprávami uloženými v DS. V první etapě bude prototypová aplikace obsahovat jen autentizaci heslem. Prototypová aplikace bude umožňovat pracovat s datovými zprávami v režimu pouze pro čtení, jedná se minimálně o implementaci těchto funkcí: DummyOperation, Message-Download, GetListOfReceivedMessages. Prototyp bude mít grafické uživatelské rozhraní.

Část II: Platformně nezávislá knihovna pro DS

Platformně nezávislá knihovna pro DS musí být využitelná na maximálním počtu operačních systémů. Z tohoto důvodu se předpokládá realizace knihovny v nízkoúrovňovém jazyce C. Kompilátor pro jazyk C je dostupný na všechny uvažované platformy, i s výhledem na mobilní platformy. Knihovna bude obsahovat funkce již pro všechny operace poskytované systémem datových schránek fyzickým osobám, právnickým osobám a podnikajícím fyzickým osobám. Pro potřeby širší integrace této knihovny budou poskytnuty i bindings pro další vysokoúrovňové jazyky (Python, Ruby). Ke knihovně bude poskytnut jednoduchý klient s rozhraním příkazové řádky, který umožní provádět všechny operace poskytované systémem datových schránek.

Část III: Rozšíření pro Mozilla Thunderbird

Nad platformně nezávislými knihovnami bude vytvořeno rozšíření pro poštovního klienta Mozilla Thunderbird. Rozšíření bude umožňovat práci s datovými zprávami podobně jako běžná práce s elektronickou poštou, a bude poskytovat plný rozsah funkcí. Rozšíření vytvoří novou kategorii složek ve výpisu složek podobně jako čtečka RSS zpráv (Blogs & News Feeds). Rozšíření bude umožňovat přístup do datových schránek více uživatelů, stejně jako je možné mít nakonfigurován přístup do více poštovních schránek.

Část IV: Samostatná aplikace

Pro uživatele, kteří nepoužívají poštovního klienta Mozilla Thunderbird bude jako alternativní možnost naprogramována jednoduchá aplikace pro přístup k DS. Aplikace bude poskytovat plný rozsah funkcí

Datové schránky

datových schránek. Z hlediska rychlejšího vývoje aplikace je možné zvážit její naprogramování ve vysokoúrovňovém programovacím jazyce (Python). Aplikace bude používat nativní rozhraní pro každou platformu. Pro Linux bude aplikace vytvořena nad knihovnou GTK.

Část V: Rozšíření pro Mozilla Firefox

Po vytvoření knihovny pro práci ze ZFO vznikne také rozšíření pro prohlížeč Mozilla Firefox, které bude plně kompatibilní s původním rozšířením 602XML Filler.

Část VI: Aplikace pro mobilní platformy

V další fázi projektu budou prozkoumány možnosti vytvoření aplikací pro mobilní platformy jako jsou Google Android, Palm WebOS, Apple iPhone, případně i operační systém Symbian. Dojde k portaci platformně nezávislé knihovny na tyto další platformy a k napsání aplikací pro základní práci s datovými zprávami. Implementaci rozhraní pro zaručený podpis nepředpokládáme.

Časový harmonogram

Časový harmonogram je přibližný a bude aktualizován po skončení každé fáze.

IV.Q 2009 – prototypová aplikace

I.Q 2010 – knihovna a samostatná aplikace pro Linux

II.Q 2010 – rozšíření pro Mozilla Thunderbird

III.Q 2010 – rozšíření pro Mozilla Firefox

III.Q 2010 – portace knihovny, aplikace a rozšíření na platformy Microsoft Windows a Mac OS X

IV.Q 2010 – aplikace pro mobilní platformy